

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	26 april 2022
Zaaknummer	84615
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevrouw B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	uitvoering van de rijksmaatregel aanpak energiearmoede (ondersteuning bij verminderen van energieverbruik)

1. Kennisnemen van

De uitvoering van de rijksmaatregel aanpak energiearmoede (ondersteuning bij verminderen van energieverbruik).

2. Inleiding

Het kabinet heeft 150 miljoen euro beschikbaar gesteld om kwetsbare huishoudens met een hoge energierekening en/of een slecht geïsoleerde woning te ondersteunen met isolatiemaatregelen via de gemeenten. Het kabinet baseert zich op onderzoek van TNO uit september 2021 waarin wordt aangetoond dat ongeveer 550.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met energiearmoede. Zij hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en/of wonen in een huis van lagere energetische kwaliteit en kunnen hun energierekening niet of nauwelijks betalen.

3. Kernboodschap

Gooise Meren heeft van het Rijk een financiële bijdrage van € 317.582 ontvangen. Het Rijk geeft aan dat de besteding van het budget maatwerk vergt. Het Rijk geeft daarbij een opsomming van mogelijkheden voor het uitvoeren van de regeling, zoals gebruik maken van lokale energie-coöperaties, de inzet van (vrijwillige) energiecoaches, het aanbrengen van doeltreffende besparende materialen en het vervangen van (verouderd) witgoed. Het Rijk geeft de gemeenten tot 1 mei 2023 de tijd om de middelen in te zetten voor het treffen van energiemaatregelen in huishoudens met energiearmoede. De uitkering van het Rijk is niet voldoende om omvangrijke maatregelen te treffen zoals het plaatsen van dubbel glas of warmtepompen. Echter ook kleine maatregelen kunnen direct effect hebben op verlaging van het energieverbruik en daar is dit project op gericht.

Uitvoering door Wattnu

Gelet op de gewenste snelheid en op de bovengenoemde bestedingsrichtlijnen heeft het college besloten om het budget beschikbaar te stellen aan Energiecoöperatie Wattnu. Dit is een lokaal ontstane organisatie die ingebed en bekend is in Gooise Meren. De gemeente heeft in 2019 een convenant met Wattnu gesloten waarmee zij in een leidende rol is gezet om de energietransitie samen met inwoners, organisaties en ondernemers gestalte te geven.

Wattnu heeft de RRE en RREW-regeling¹ uitgevoerd: projecten gericht op stimuleren van energie-bewustzijn, stimuleren van energiebesparing en realisatie van duurzame energieopwekking. Inmiddels beschikt Wattnu over lokale kennis, een netwerk in Gooise Meren (met o.a. de woningcorporaties) en voldoende capaciteit voor de uitvoering van

¹ Regeling Reductie Energiegebruik en Regeling Reductie Energiegebruik Woningen, met middelen van het Rijk.

het project tot vermindering van energieverbruik bij huishoudens met energiearmoede.

Om dit project sneller uit te rollen werkt Wattnu samen met Versa Welzijn en Repaircafé om ook daarvan vrijwilligers in te zetten bij de werkzaamheden in de woningen. Door de inzet van zo'n 75 vrijwilligers wordt bespaard op salariskosten en kan een groot deel van het budget worden besteed aan de materialen in de woningen en advies/begeleidingsuren voor de inwoners.

Huishoudens in Gooise Meren

Het TNO-onderzoek (gepubliceerd in september 2021) naar energiearmoede is verricht op postcodeniveau. Het geeft per gemeente de situatie weer waar dit probleem aan de orde kan zijn. TNO heeft 550.000 mogelijke huishoudens berekend. Omdat deze berekeningen zijn gemaakt vóór de recente stijgingen van energielasten wordt inmiddels uitgegaan van landelijk mogelijk 800.000 woningen. Ongeveer 75% van deze huishoudens woont in een corporatiewoning, circa 12% in koopwoningen en een vergelijkbaar percentage huurt van een particuliere verhuurder. De aanpak richt zich derhalve veelal op huur- maar ook op koopwoningen. In het overgrote deel van de gevallen gaat het om huishoudens met lage inkomens.

Deze huishoudens zijn niet op straat/huisnummer bekend, en moeten worden opgezocht. Daartoe vindt verrijking plaats van de TNO-data en samenwerking met woningcorporaties, Versa Welzijn, de Voedselbank, kerken en de gemeentelijke USD. Daarbij wordt de AVG-regelgeving in acht genomen. Op deze wijze lokaliseren we zo nauwkeurig mogelijk de huishoudens met energiearmoede.

Op basis van de TNO-gegevens en ervaringen in andere gemeenten en bij Wattnu vanuit eerdere energieprojecten) verwachten wij dat zo'n 1500 woningen benaderd kunnen worden. Daarvan is in 50% van de gevallen de inwoner bereid om toegang te verlenen tot de woning om de energiebesparende maatregelen te laten aanbrengen. Naar verwachting worden in dit project 750 huishoudens bereikt.

In overleg met de inwoners wordt -op basis van woninginspectie en metingen- een advies gegeven over de in dat huis beste oplossingen binnen het beschikbare budget. Het kan gaan om (combinaties van) maatregelen zoals aanbrengen van tochtstrips, radiatorfolie, spaar/ledlampen, een zuiniger koelkast/witgoed, het goed inregelen van de CV-installatie, et cetera.

Tevens krijgen de bewoners inzicht en adviezen van energie-coaches, over hun energieverbruik en besparingsmogelijkheden door meer energiebewust te handelen.

4. Consequenties

Het budget wordt als subsidie ter beschikking gesteld aan Wattnu. Het ingediende projectplan is geschreven op basis van een realistische werkinschatting en ervaringen, het verwachte aantal woningen en het beschikbare budget vanuit het Rijk. Werkenderwijs wordt duidelijk of de voorgestelde aanpak leidt tot het bereiken van de juiste huishoudens, en of het project in omvang en snelheid adequaat verloopt binnen de relatief korte tijd (tot 1 mei 2023). Indien de werkelijkheid het nodig maakt, kan het zijn dat het huidige projectplan op onderdelen wordt aangepast.

5. Communicatie

De inwoners worden vooraf per brief geïnformeerd door de gemeente. De mensen worden daarna persoonlijk benaderd door een energiebuddy omdat deze actieve benadering tot meer succes leidt dan wanneer mensen (meer passief) worden gevraagd zich aan te melden. Er wordt vooralsnog niet gekozen voor een openbare publicatie in de media, omdat dan mogelijk de werkvoorraad zo hoog wordt, dat mensen teleurgesteld raken door dan mogelijk aanwezige lange wachttijden of beperkingen in de mogelijkheden.

6. Vervolg

Wij informeren uw raad over voortgang en/of aanpassingen aan het project.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Maurits Voorhorst
Gemeentesecretaris

De heer H. Ter Heegde
Burgemeester